

Əliyeva, Y. Tarixinə sahib çıxan xalq məğlubedilməzdir / Yeganə Əliyeva // İki sahil. - 2021. - 12 oktyabr. - № 185. - S. 5.

Vətən müharibəsindən sonra ölkəmizin qədəm qoyduğu yeni inkişaf mərhələsində dövlətçilik tariximizdə müstəsna əhəmiyyətə malik tarixi günlərin mahiyyət və məzmun baxımından daha dəqiq təsbit olunması zərurəti yaranıb

18 oktyabr müstəqilliyimizin yenidən bərpasının 30 illiyi ərəfəsindəyik. 30 ildə ilk dəfə olaraq bu tarixi böyük qürur hissi, sevinclə qeyd edəcəyik. Artıq 30 ilə yaxın həllini gözləyən Dağlıq Qarabağ münaqişəsi tarixə qovuşub, torpaq həsrətinə son qoyulub, tariximizdə yeni səhifə açılır. Azərbaycan bu illərdə sülh danışıqlarına üstünlük verdiyini atdığı hər addımında sübut etdi. İşğalçı Ermənistan danışıqlara qatılsa da bunu imitasiya naminə etdikləri 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsində bir daha təsdiqlədi.

Artıq Zəfərimizin əldə olunmasından bir il ötür. Zaman hadisələrə düzgün dəyər vermək, mahiyyətini dərindən dərk etmək üçün zəngin mənbədir. 44 gündə 30 ilin işğalına son qoyulduğunu böyük inam və qürur hissi ilə qeyd edirik. Əsas olan bu Qələbəni şərtləndirən amillərdir. Vətən müharibəsində Qələbənin əldə edilməsinin əsasında siyasi, iqtisadi, hərbi, xarici siyasət sahəsində uğurlar, ən ümdəsi torpaq, Vətən sevgisi əsas rol oynayır. Azərbaycan müstəqilliyini 1991-ci il oktyabrın 18-də yenidən bərpa etsə də onun sevincini ulu öndər heydər Əliyevin 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdışından sonra yaşamağa başladı. 1993-2003-cü illər tariximizə dirçəliş, inkişaf, tərəqqi dövrü kimi yazıldı. O illərdə qoyulan möhkəm təməl 2003-cü ildən başlanan yolun Qələbə ilə nəticələnməsinə əsas verdi. Cənab İlham Əliyev 2003-2020-ci illəri ərazi bütövlüyümüzün bərpasına hazırlıq illəri kimi xarakterizə edir. Azərbaycan iqtisadi möcüzələr ölkəsi kimi tanındı, beynəlxalq münasibətlər sistemində yerini və rolunu möhkəmləndirdi, münaqişənin həlli üçün möhkəm hüquqi baza formalaşdırdı. Bütün bunlara əmin olmaq üçün cənab İlham Əliyevin son illərdə diplomatiya sahəsində qazandığı uğurlara diqqət yetirmək kifayətdir. Belə ki, 2019-cu ildə “Valday” Beynəlxalq Diskussiya Klubunun XVI illik iclasında “Qarabağ Azərbaycandır və nida işarəsi” bəyan edən Prezident İlham Əliyev bir ilin tamamında xalqımıza Zəfər sevincini yaşatdı, Ermənistana və ona havadarlıq edən dövlətlərə reallığı sübut etdi. Onu da qeyd edək ki, «Valday» Diskussiya Klubunda səsləndirdiyi bəyanatların davamı olaraq Prezident İlham Əliyev 2019-cu il oktyabrın 11-də MDB Dövlət Başçıları Şurasının məhdud tərkibdə iclasında çıxışı zamanı Ermənistanın təcavüzkar siyasətini tutarlı faktlarla sübut etmişdi. 2020-ci il fevralın 15-də Münxen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində, eləcə də həmin ilin iyunun 18-də Şərq Tərəfdaşlığı ölkələrinin videokonfrans formatında keçirilən Sammitində Ermənistanın faşist ideologiyasını, Azərbaycana qarşı etnik təmizləmə, dövlət terrorizmi və işğalçılıq siyasətini ifşa edən Prezident İlham Əliyev işğalçı ölkənin baş nazirinə beynəlxalq hüquqdan və tarixdən əsl dərs keçmişdi. “Azərbaycanın ərazi bütövlüyü istənilən digər ölkənin ərazi bütövlüyü kimi eyni dəyərə malikdir” fikrini bütün dünyaya bəyan edən dövlət başçısı İlham Əliyev Ermənistan işğal olunmuş Azərbaycan torpaqlarından çıxmayınca bölgədə heç bir müsbət irəliləyişin mümkün olmayacağını vurğulamaqla

yanaşı, Azərbaycanın öz milli maraqları uğrunda sona qədər mübarizə aparacağını bildirmişdi.

44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsi bunun təsdiqi oldu. Reallıq bu idi ki, beynəlxalq təşkilatların qərar və qətnamələrində Azərbaycanın ərazi bütövlüyü dəstəklənsə də konkret zaman yetişəndə icra edilməyən kağız parçası olaraq qalırdı. Lakin səbir, iradə və qətiyyət artıq tarixə qovuşan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində əhəmiyyətli rol oynadı. 30 ilə yaxın dövrdə Azərbaycan səbir, sülh danışıqlarına sadıqlıq nümayiş etdirməklə yanaşı, ən yüksək tribunallardan bəyan etdi ki, biz danışıqları imitasiya naminə aparmaq istəmirik. Sülh danışıqları səmərə verməyəcəyi təqdirdə hər b yoluna üstünlük verəcəyimiz şəxsizdir. Azərbaycanın öz torpaqlarını istənilən yolla azad etməsi suveren hüququdur. 2020-ci il 27 sentyabrda Ermənistan silahlı qüvvələrinin növbəti təxribatları dövlətimizin, xalqımızın səbir kasasını doldurdu, Müzəffər Ali Baş Komandan «Hücum» əmrini verdi. 44 gün davam edən Vətən müharibəsində Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusu şanlı Qələbə qazandı, yeni tarix yazdı.

Bu gün tarixi Zəfərin yaratdığı yeni reallıqları yaşayırıq. Reallıqlardan irəli gələn zərurətlərdən biri də ölkəmizin suverenliyi, dövlət müstəqilliyi və milli kimliyi ilə bağlı rəmzi hadisələrə yenidən baxılmasıdır. Belə ki, Azərbaycanın Vətən müharibəsində tarixi ədaləti bərpa etməsi SSRİ dövründə süni şəkildə ortaya atılmış “Dağlıq Qarabağ” ifadəsinin siyasi leksikondan çıxarılması, tarixi torpaqlarımızda qurulmuş Ermənistan ərazisindəki yaşayış məntəqələrinin Azərbaycanın milli toponimləri ilə təqdim olunması və digər məsələləri aktuallaşdırdı. Bununla yanaşı, 28 May tarixinin Müstəqillik Günü, 18 oktyabr tarixinin isə Müstəqilliyin Bərpası Günü adlandırılması ilə bağlı Milli Məclisə təqdim olunmuş Qanun layihəsi də hadisələrin öz həqiqi dəyərini almasının təsdiqidir. Bu, adi düzəliş kimi görünə də, mahiyyət baxımından böyük məna kəsb edir. Cənab İlham Əliyevin «Mən tam əminəm ki, əgər Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurucuları bugünkü Azərbaycanı görə bilsəydilər, onlar da ölkəmizlə fəxr edərdilər» fikirləri bir çox məqamlara aydınlıq gətirir.

Əbəs yerə deyilmir ki, tarixinə sahib çıxan xalq məğlubedilməzdir. 103 illik tarixi vərəqlənən Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılmasını müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu, ulu öndər Heydər Əliyev belə dəyərləndirmişdir: “Cəmi 23 ay fəaliyyət göstərməsinə baxmayaraq, ilk respublika dövründə həyata keçirilən tədbirlər müstəqil dövlətçiliyimizin əsaslarının yaradılması və gələcək inkişaf yolunun müəyyənləşdirilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb etdi.” Bu qiymətləndirmənin davamı olaraq cənab İlham Əliyev Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasını xalqın milli oyanışının məntiqi yekunu kimi səciyyələndirərək bildirir ki, müsəlman Şərqində ilk parlament respublikası- Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti xalqımızın qədim dövlətçilik ənənələrini yaşadaraq, müasir dövrə xas dövlət təsisatlarının yaradılmasına nail olmuşdur. Zəfərimiz bir daha bu reallıqlara işıq saldı ki, 18 oktyabr Müstəqillik Günü adlandırılsa da, “Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi haqqında” Konstitusiyaya Aktının preambulası mahiyyət etibarilə müstəqilliyin bərpası ideyası üzərində qurulub. Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin 1991-ci il 30 avqust tarixində qəbul etdiyi müvafiq Bəyannamənin adı da "Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyinin bərpası

haqqında" adlanır. Düzəlişlər Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti və müasir Azərbaycan arasında siyasi-hüquqi varisliyin daha dəqiq və qabarıq formada ifadə olunmasını təmin edir. Bu, həmçinin ermənilərin "Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi haqqında" Konstitusiya Aktının adına istinad edərək, keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin heç vaxt müstəqil Azərbaycanın tərkibində olmaması və Sovet qanunvericiliyinə uyğun olaraq 1991-ci il 2 sentyabr tarixli referendumla onun tərkibindən ayrılması barədə ortaya atdıqları arqumenti də tam sıradan çıxarır. 28 may tarixinin Müstəqillik Günü, 18 oktyabr tarixinin isə Müstəqilliyin Bərpası Günü kimi təsbit olunması Azərbaycanın dövlət suverenliyinin məhz 1918-ci ildə bərqərar olunması faktına əsaslanır. Bu, ərazi bütövlüyünü bərpa etmiş müasir Azərbaycanın 1918-ci ildə qurulmuş Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin tamhüquqlu varisi olduğunu göstərir. Uzunmüddətli perspektivdə bu, azərbaycanlıların tarixi torpaqlarına, o cümlədən Zəngəzura dinc yolla qayıdışı perspektivi üçün əsasları daha da gücləndirəcək.

Müstəqillik tariximizin ayrı-ayrı mərhələlərinin öyrənilməsi, düzgün dəyərləndirilməsi daim ulu öndər Heydər Əliyev və onun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev tərəfindən qarşıya mühüm vəzifə kimi qoyulub. Ümummilli Liderin yaradıcısı olduğu Yeni Azərbaycan Partiyasının II qurultayında dahi şəxsiyyət bu mühüm hadisənin müstəqilliyimizin bərpasının 10-cu ildönümünə təsadüf etdiyini önə çəkərək bildirmişdir ki, bu gün 10, 20 yaşı olan gəncin keçmiş dövr haqqında məlumatı yoxdur, Azərbaycanın müstəqillik yolunun ağır dövrlərdən keçməsindən xəbərsizdir. Hər bir nəslin öz keçmişi haqqında aydın təsəvvürə malik olması vacib amillərdəndir. Ümummilli Lider, eyni zamanda, bildirmişdir ki, gənclərimiz tariximizi, dilimizi, mədəniyyətimizi yaxşı bilməlidirlər.

30 illik yolun ümumiləşdirilmiş ifadəsi bugünkü qalib Azərbaycandır. Ulu öndər Heydər Əliyevin şah əsəri olan müasir müstəqil Azərbaycan son 18 ildə Prezident İlham Əliyevin təkmil islahatları ilə daha da yeniləşmiş, müasirləşmiş, dünya birliyinin layiqli üzvü kimi yeri və rolunu artırır. Ən əsası bu gün qalib ölkə kimi diktə edən tərəf olaraq regionda yeni reallıqlar yaratmaqla beynəlxalq münasibətlər sistemində yeri və roluna yeni əlavələr edir.